

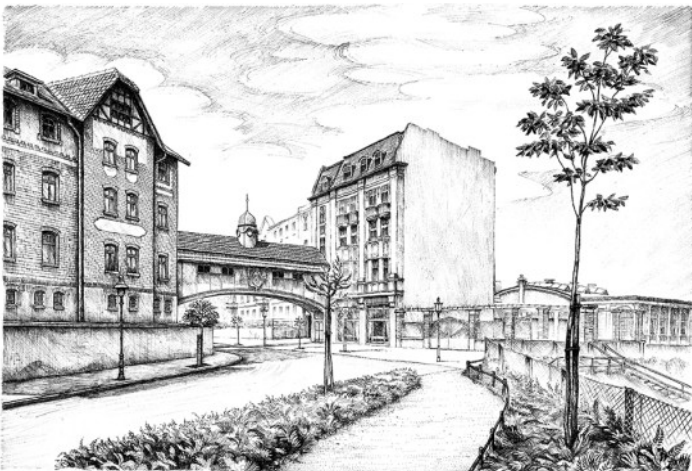
Mysłowice - ul. Powstańców, przeziątka

Ruch emigracyjny w Mysłowicach trwał od lat 60-tych XIX w. do wybuchu I wojny światowej. Emigranci pochodzili z terenów Europy Środkowo-Wschodniej oraz Południowej, z terenów Galicji oraz Królestwa Polskiego (**Fot.14**). W 1894 roku w Mysłowicach powstała stacja emigracyjna, którą prowadził do 1914 roku Max Weichmann. W tym czasie z Mysłowic odprawiono ok. 1,4 mln ewidencjonowanych emigrantów. Około 1910 roku wybudowano nowe budynki stacji emigracyjnej, a wraz z nimi nad ulicą zadaszone, mурowane przejście, zwane przeziątka, ułatwiające odprawę emigrantów pomiędzy budynkiem agentury, a dworcem kolejowym (**Rys.4**).

W Mysłowicach działała także **Centralna Stacja Graniczna dla Robotników Rolnych**, w której oprócz emigracji międzykontynentalnej obsługiwano dziesiątki tysięcy robotników sezonowych. Byli to głównie chłopi z terenów Galicji oraz Królestwa Polskiego, którzy po zakończonej kilkumiesięcznej pracy w lepiej sytuowanych miejscach Europy, wracali do swoich domostw. W 1912 roku odprawiono przeszło 150 tys. robotników sezonowych. W latach międzywojennych funkcję stacji emigracyjnej dla robotników sezonowych przejęła Misja Francuska.

W okresie II wojny światowej budynki oraz baraki po byłej stacji emigracyjnej przy ul. Powstańców 23 przekształcone zostały w tzw. **Policyjne Więzienie Zastępcze**. Miejsce to potocznie nazywane było Rosengarten lub przedsionkiem Oświęcimia. Więźniowie po okresie kilkutygodniowego śledztwa trafiali do obozów koncentracyjnych, m.in. do Auschwitz-Birkenau. Więzienie funkcjonowało do 26 stycznia 1945 roku. W lutym 1945 roku, w tym samym miejscu polskie władze komunistyczne zorganizowały **obóz pracy** dla ludności niemieckiej, do której zaliczono również znaczną część rdzennej ludności śląskiej z nadaną grupą I i II volkslisty. Przez obóz pracy do jesieni 1946 r. przeszło kilkanaście tysięcy osób (**Fot.15**).

W kierunku dzielnicy Słupna biegnie malownicza ulica **Promenada** (**Fot.16**) łącząca w sobie walory przyrodnicze, rekreacyjne, turystyczne oraz historyczne. Usytuowana jest z dala od ruchliwej i gwarnej części Mysłowic. Do 1914 r. prowadził tędy główny trakt turystyczny w kierunku Trójkąta Trzech Cesarzy (Dreikaisereck) zaczynający się od myśłowickiego rynku.

Rys.4. Agentura emigracyjna, Ok 1910 rok.

Fot.14. Emigranci, początek XX w.

Fot.15. Tereny więzienia i obozu pracy.

Fot.16. Promenada, początek XX w.